

Šonedēļ kļuva zināms, ka Latvija zaudējusi starptautiskā šķīrējtiesā. Valstij uzlikts pienākums lietuviešu uzņēmējiem samaksāt 3,7 miljonus eiro par viņu investīciju aizskaršanu.

Strīda pamatā ir Rēzeknes pašvaldības lēmums lauzt līgumu ar lietuviešiem par pilsētas siltumapgādi. Vēl 2004. gadā Rēzeknes pilsēta tika apkurināta ar novecojušiem apkures katliem, dedzinot videi nedraudzīgo mazutu. Tādēļ, kad siltumsaimniecību modernizēt pieteicās lietuviešiem piederošā "Latgales Enerģija", pilsētas dome ar to noslēdza līgumu uz 30 gadiem. Lietuvieši mazutu nomainīja pret gāzes apkuri, bet ar to arī investīcijas esot apsīkušas.

Turklāt līdz 2007. gada novembrim uzņēmums paspējis iekrāt 2,5 miljonus latu lielu parādu "Latvijas gāzei", vienlaikus rēķinus par siltumu no rēzekniešiem iekasējot kā vienmēr. Tādēļ pašvaldība līgumu lauza.

Aleksandrs Bartaševičs

Rēzeknes mērs

Viņi jau laim zināja, ka tas notiks, tāpēc arī uzvedās kā krāpnieki faktiski. Pilsēta nebija kurināta novembra mēnesī. Neviena daudzdzīvokļu māja, neviena slimnīca, neviena skola, ne bērnu dārzi nesaņēma siltumu. Ko bija jādara deputātiem? Viņiem taču jā rūpējas par iedzīvotājiem pirmkārt nevis par uzņēmumu.

Pēc tam gan sākās tiesāšanās – Lietuvas uzņēmums "E-enerģija", kuram piederēja "Latgales Enerģija", Latvijas tiesās gan zaudēja, bet pēc tam iesūdzēja valsti Pasaules bankas šķīrējtiesā par investoru tiesību neaizsargāšanu. Tā argumenti – gāzes cenas tobrīd strauji augušas, bet pašvaldības kontrolētais regulators atteicies palielināt tarifus. Līdz ar to apkures cena bija nokritusi zem pašizmaksas.

Agris Repšs

Zvērināts advokāts

Atceraties, 2007. gadā bija pašvaldību vēlēšanas. Toreiz, visticamāk, pašvaldību vēlēšanās vēlētājiem tika šolīts, ka tarifi nepieaugs. Tā kā tur, iespējams, bija arī politiķu spēle, lai izpildītu solījumu vēlētājiem.

Šķīrējtiesa šonedēļ Latviju atzina par vainīgu, piedzenot 3,7 miljonus eiro. Šo naudu gan būs jāmaksā nevis Rēzeknei, bet valstij. Valdība par sprieduma pārsūdzēšanu lems tuvākajās nedēļās.

Sabīne Spurķe

Ministru kabineta preses sekretāre

Arbitrāžas noteikumi, uz kuru pamata izdod nolēmumu, paredz, ka tas ir galīgs un nepārsūdzams. Bet uz ļoti šaura noteikumu pamata ir iespējams nolēmumu anulēt, ja tajā nav pietiekamas argumentācijas vai tribunāla loceklim atklāj korupcijas risku.

Šis ir pirmais gadījums pēdējos desmit gados, kad Latvija zaudējusi lietu šādā šķīrējtiesā.

Aigars Lazdiņš

<https://skaties.lv/zinas/latvija/sabiedriba/latvija-zaudejusi-starptautiska-skirejtiesa-valstij-bus-jamaksa-37-miljoni-eiro-lietuvas-uznemumam/>